

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

В И С Н О В О К

на проект Постанови Верховної Ради України про перейменування назви міста Южноукраїнська Миколаївської області на Південноукраїнськ, поданий народним депутатом України А.Чорноморовим (реєстр. №11236)

За дорученням Голови Верховної Ради України Р.Стефанчука Комітет з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування розглянув на своєму засіданні 7 жовтня 2024 року (Протокол № 153) проект Постанови Верховної Ради України про перейменування назви міста Южноукраїнська Миколаївської області на Південноукраїнськ (реєстр. №11236), поданий народним депутатом України А.Чорноморовим.

Проектом постанови пропонується у відповідності до положень Закону України «Про засудження та заборону пропаганди російської імперської політики в Україні і деколонізацію топонімії» (далі – Закон) перейменувати місто Южноукраїнськ Вознесенського району Миколаївської області на місто Південноукраїнськ.

В пояснювальній записці до проекту Постанови зазначається, що на території Южноукраїнської міської територіальної громади в період з 04.09.2023 р. по 23.09.2023 р. було проведено громадське опитування щодо нової назви міста шляхом анкетування серед мешканців міста. Всього у анкетуванні взяли участь 3826 осіб. Остаточний результат анкетування наступний: перше місце - Південноукраїнськ (3050 голосів), друге місце - Гард (666 голосів), третє місце - Бугогард (56 голосів), зіпсованих/продубльованих бланків – 54 бланки.

Комітет відзначає, що 29 листопада 2023 року у відповідності до положень частини другої статті 6 Закону Експертною комісією Українського інституту національної пам'яті з питань реалізації норм Закону було підготовлено фаховий висновок, яким визначено, що назва міста Южноукраїнськ Вознесенського району Миколаївської області як така, що пов'язана з реалізацією російської імперської політики, зокрема її складником – русифікацією, відповідно до підпункту «є» пункту 4 частини першої статті 2

Закону, належить до символіки російської імперської політики.

Відповідно до пункту 7 статті 8 Закону органам місцевого самоврядування, військовим адміністраціям, військово-цивільним адміністраціям у шестимісячний строк з дня набрання чинності цим Законом у встановленому законодавством порядку доручено провести консультації з громадськістю та подати на розгляд Верховної Ради України пропозиції щодо перейменування населених пунктів, районів, назви яких містять символіку російської імперської політики або присвячені особам/подіям, визначеним пунктом 6 цієї статті.

8 січня 2024 року до Комітету надійшов лист виконавчого комітету Южноукраїнської міської ради Вознесенського району Миколаївської області з проханням перейменувати місто Южноукраїнськ на місто Південноукраїнськ. Разом з тим, у листі зазначалося, що Южноукраїнська міська рада не прийняла відповідного рішення щодо перейменування.

Комітет зазначає, що згідно з пунктом 41 частини першої статті 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» виключно на пленарних засіданнях сільської, селищної, міської ради приймаються рішення з питань адміністративно-територіального устрою в межах і в порядку, визначених законом. Втім інформація про ухвалене Южноукраїнською міською радою рішення із пропозицією щодо перейменування міста Южноукраїнськ у визначений Законом строк до Верховної Ради України не надходила.

Пунктом 8 статті 8 Закону встановлено, що Верховна Рада України у тримісячний строк, який обчислюється з дня закінчення строку, визначеного пунктом 7 цієї статті, приймає рішення про перейменування населених пунктів та районів, назви яких містять символіку російської імперської політики або присвячені особам/подіям, визначеним пунктом 6 цієї статті, з урахуванням пропозицій, поданих органами місцевого самоврядування, військовими адміністраціями населених пунктів, військово-цивільними адміністраціями населених пунктів, Кабінету Міністрів України та рекомендацій центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері відновлення та збереження національної пам'яті Українського народу. У разі якщо протягом строку, встановленого пунктом 7 цієї статті, пропозиції щодо перейменування населених пунктів та районів, назви яких містять символіку російської імперської політики або присвячені особам/подіям, визначеним пунктом 6 цієї статті, не подані до Верховної Ради України, відповідне рішення про перейменування таких населених пунктів та районів приймається Верховною Радою України на підставі рекомендацій центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері відновлення та збереження національної пам'яті Українського народу.

З огляду на зазначене, 20 лютого 2024 року до Комітету надійшла рекомендація Українського інституту національної пам'яті перейменувати місто Южноукраїнськ Вознесенського району Миколаївської області на місто Гард.

Комітет Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування на своєму засіданні 21 лютого 2024 року розглянув питання про перейменування окремих населених пунктів Дніпропетровської та Миколаївської областей, назви яких містять символіку російської імперської політики або не відповідають стандартам державної мови.

За наслідками розгляду Комітет, зокрема, підтримав рекомендацію Українського інституту національної пам'яті щодо перейменування міста Южноукраїнськ Вознесенського району Миколаївської області на місто Гард та доручив народним депутатам України – членам Комітету розробити і внести на розгляд Верховної Ради України відповідний проект Постанови Верховної Ради України. Комітет рекомендував Верховній Раді України відповідно до пункту 29 частини першої статті 85 Конституції України, частини третьої статті 138 Регламенту Верховної Ради України зазначений проект Постанови прийняти в цілому.

На виконання вказаного доручення народні депутати України - члени Комітету внесли на розгляд Парламенту України проект Постанови Верховної Ради України «Про перейменування міста Южноукраїнськ Вознесенського району Миколаївської області на місто Гард» (реєстр. №12083).

Також до Комітету надійшли листи Уповноваженого із захисту державної мови та Національної комісії зі стандартів державної мови із позиціями щодо перейменування міста Южноукраїнськ на місто Південноукраїнськ.

Національна комісія зі стандартів державної мови у своєму листі звернула увагу на такі аспекти:

- назва Південноукраїнськ є калькою з російської мови, в українських лінгвістичних та енциклопедичних словниках таке слово не зафіксоване;
- утворений від цієї назви прикметник «південноукраїнський» може спричиняти небажану омонімію;
- проблемним буде утворення й функціонування назв мешканців цих міст: чи то «південноукраїнці», чи то «південноукраїненці», «південноукраїнівці»;
- у разі найменування міста «Південноукраїнськ» на виконання норм частини другої статті 41 Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної» в офіційних документах, медіа, картографічних, довідкових, енциклопедичних, навчальних та інших виданнях за допомогою літер російського алфавіту таку назву потрібно писати «Пивдэнноукраинск».

Уповноважений із захисту державної мови повідомив, що поділяє позицію Національної комісії зі стандартів державної мови та не підтримує пропозицію щодо перейменування міста Южноукраїнськ Вознесенського району Миколаївської області на місто Південноукраїнськ.

Заслухавши інформацію підкомітету з питань деколонізації, з'ясувавши позицію народних депутатів України – членів Комітету та обговоривши питання, Комітет ухвалив висновок рекомендувати Верховній Раді України

відповідно до частини третьої статті 138 Регламенту Верховної Ради України розглянути проект Постанови Верховної Ради України про перейменування назви міста Южноукраїнська Миколаївської області на Південноукраїнськ (реєстр. №11236) та визначитися шляхом голосування щодо нього.

Співдоповідачем з цього питання на пленарному засіданні Верховної Ради України Комітет визначив народного депутата України, голову підкомітету з питань адміністративно-територіального устрою та місцевого самоврядування В.Безгіна.

РАДА Голова Комітету **РАДА**
ВЕРХОВНА РАДА
УКРАЇНИ

РАДА
ВЕРХОВНА РАДА
УКРАЇНИ

О.ШУЛЯК
ВЕРХОВНА РАДА
УКРАЇНИ

РАДА
ВЕРХОВНА РАДА
УКРАЇНИ

РАДА
ВЕРХОВНА РАДА
УКРАЇНИ

РАДА
ВЕРХОВНА РАДА
УКРАЇНИ

РАДА
ВЕРХОВНА РАДА
УКРАЇНИ

РАДА
ВЕРХОВНА РАДА
УКРАЇНИ

РАДА
ВЕРХОВНА РАДА
УКРАЇНИ

РАДА
ВЕРХОВНА РАДА
УКРАЇНИ

РАДА
ВЕРХОВНА РАДА
УКРАЇНИ

РАДА
ВЕРХОВНА РАДА
УКРАЇНИ

РАДА
ВЕРХОВНА РАДА
УКРАЇНИ

РАДА
ВЕРХОВНА РАДА
УКРАЇНИ

РАДА
ВЕРХОВНА РАДА
УКРАЇНИ

РАДА
ВЕРХОВНА РАДА
УКРАЇНИ

РАДА
ВЕРХОВНА РАДА
УКРАЇНИ

